

KIS LAP

MARIKA REPÜL. (Lásd a 407. lapon.)

26 szám. — 1877.

Ara negyedévre 1 frt. 40 kr.

XIII. kötet.

épület.
at.

DORINA NÉNI MESÉI.

MAMÁCSKA, kedves mamácska, ma sokat szaladoztunk már, fáradtak vagyunk, nincs kedvünk játszani többé; inkább szeretnénk itt melletted ülve, valami szép mesét hallgatni.

— Oh kedveseim. — azt hiszitek, nekem is oly mulatságos egy mesét tisztesen elmondani, mint nektek azt végig hallgatni? Csodálom is, hogy rá nem untok, mert valamennyi, gyermekkoromból emlékemben maradt mesét már számtalanszor elmondtam.

— Ha meséhez nincs kedved, kedves mamácska, úgy mondd el a kis kutyád esetét, mely akkor jutott eszedbe, mikor minap a »Kis Lap«-ból az ölebeeske történetét olvastam fel; az bizonyosan valami mulatságos dolog, mert elmosolyodtál, midőn emlitted.

— Nem épen olyan soha nem látott, soha sem hallott eset volt biz az, melyen agyon nevetné magát az ember; de elmondom már csak azért is, mert van valaki köztetek, aki magára ismerhet a kis hős Fífiben, mely mindig szörnyű bátran neki rontott mindennek, ahol semmi veszélyt nem gyanított, a kit azonban egy dongó, egy sült alma, képes volt halálra ijeszteni, és hősies kaffogását félnék nyöszörgéssé változtatni.

— De egy sült alma, kedves mamácska, hogy ejthette az kétségbe a kis kutyát? bizonyosan csak tréfálsz velünk! Én, fogadom, tizenket sült almától sem ijednék meg, még ha mind meg kellene is enni!

— Hadd abba fogadásodat, te épen úgy járnál, mint a kis bodros fejű Fifi, mely egyszer, midőn egy téli délután a kályha mellett szundikált, szörnyű, szikrázó szemekkel kezdett annak teteje felé vizsgáldni, onnan vélvén a sístergő hangokat jönni, melyek álmódzásában háborgatták. És nem csalódott, csakugyan onnan kandikáltak lefelé nyugalma háborítói, sorban foglalván körül a kályha párkányzatát valami kopasz kis fejek, melyek talán bizony a kályhából előbujt apró törököké lehettek, mint Fifi gondolá (ki persze soha sem látott törököt) csak a fez, (török sípka) vagy turbán hiányzott róluk. Volt köztük olyan is, ki kaczkiasan viselte feje bubján azt a nevetséges kis fonatot, mely nélkül egy chinait nem képzelhetünk, némelyike ismét nagy száját nyitott, és pöffeszkedve köpködött, mintegy gunyolva a kis Fifi tehetetlen mérgét, melyet ez éles ugatással jelezett. Ha eléri, bizonyosan széjjel tépi azon őt gunyolni nem szünő apró boszorkány sereget, de nagyon parányi állatka lévén, erről szó sem lehetett.

E miatt töprengve, gondolkozóba esett, miképen juthatna közelükbe? Irtóháborut forralt ellenük kis fejében, mely nem volt nagyobb, mint azon ártatlan, a tulságos hőségtől megpukkadt alma, mely mintegy megértve a hős Fifi gyilkos szándékát, egyszerre nagy esattanással elibe pottyant. De mennyire elhült a kis alma, midőn még nagyobb ügyességgel, mint a minővel ő a kályháról leszállt, a hős Fifi az ágy alá szökkent, minden tagjában reszketve — és folytonosan tapogatva kis fekete orrát, melyre a szegény

jószivű
mott, a
rosz-aká
elég vol
den all
lenségei
sustorgo
lantotta
rögtön
jön, ott
állatok
a kis ba
melyek
kell fut
nagy hő
is gyak
ilyen hó
kecske,
ijeszt e
ugrott,
val raga
szett!

A
tét okoz
mely n
magam
hány ór
tatlanul
csunya
behizele
san vad

Ke
szédunk
dunk eg
dolgozo
kecskére
abból á
dolgozn
mos esa

jószivü sült alma egy forró esőket nyomott, annak bizonyágául, hogy ő nem rosz-akarója. De ez a szeretetnyilatkozat elég volt Fifinek arra, hogy ezután minden alkalommal, midőn veszedelmes elenségeit, a szegény ügyefogyott sistergő-sustorgó almákat ott a kályhán megpillantotta, — amint szép sorrendben sülték, rögtön erős várába: az ágy alá meneküljön, ott gondolkozván a felett, — a vad állatok melyik fajához tartozhatnak azok a kis barna, ránczos bőrű szörnyetegek, melyek egyikének esőkjától is már meg kell futamodni, — már persze az olyan nagy hősnek, amilyen Fifi volt. Mai napig is gyakorolná magát szegény Fifi az ilyen hősiess visszavonulásokban, ha egy kecske, melyet ő támadott meg, rá nem ijeszt egyszer amyira, hogy a folyóba ugrott, melynek sebes áramlata magával ragadta, úgy hogy szegényke odaveszett!

A kecskéről, mely kis kutyánk vesztét okozta, jut eszembe egy másik kecske, mely miatt gyermekkoromban többed magammal fél napig voltam becsukva néhány órai térdelés mellett, még pedig ártatlanul. Ez esetről látni fogjátok, minő csunya dolog, ha valaki csak azért, hogy behizeleghesse magát, — másokat hamisan vádol.

Kertünk mellett egy szegény szomszédunknak volt egy kecskéje. Szomszédunk egész nap háznépestől napszámban dolgozott, nem volt senki, aki a szegény kecskére gondolt volna, összes tápláléka abból állott, amit este a kertekből, ahová dolgozni járt, magával hozott a napszámos család.

Én, testvéreimmel és játszótársaimmal szabad időmet rendesen a kertben töltöttem s egy ilyen alkalommal feltűnt előttünk a kecske folytonos mekegése. Körülnéztünk, honnan jönnek a panaszos hangok, és a bokrok között, a kertünkkel szomszédos kidült-bedült istálón jókora nyilást fedeztünk fel, melyen keresztül nagy erőfeszítéssel igyekezett a kecske a közellévő bokrok galyaihoz jutni.

Ezt látva, megsajnáltuk a szegény állatot; néhányan közülünk, ugyanegy érzelem által indítva, friss fűért szaladtak, mások a közeli kut körül sürgölődtek, nagy készséggel kapaszkodva hárman is a kutostorba, hogy a veder megmerüljön, mert gyanítottuk, hogy szomjasnak is kell a szegény elhagyatott állatnak lenni.

Miután mindent összehordtunk, amire a kecske fölüditése végett szükségünk volt, meghatottan néztük, mint igyekezett a szegény éhes állat a falon keresztül törni, mely őt a csalogatóan kínáló friss fűtől elválasztotta; egymástul kapkodva, csomónként adogattuk be a fűvet a nyíláson. Így ez etetés meglehetősen sikerült, de a vedret sehogy sem tudtuk úgy odatartani, hogy a kecske hozzá juthasson. Egyszerre egyik játszótársunk, a kis Lujza, ki mindig sirt, midőn a nevelő nő kiszabta feladványát a kötésből, de rendesen félóránál előbb készen volt a meghatározott időnél, — Lujza most hirtelen eltűnt mint egy hurjárul lepattant nyilvessző, mintha csak fehér széles karimás kalapjának szárnyai vitték volna — lábai alig érték a földet. — De nem hiába lebbent oly hamar tova, mint egy nagy

pillangó; alig telt bele néhány percz, ismét előttünk termett, ránk szögezve nagy, szikrázó szemeit, melyekben jó szívének tüze égett s egyik kezével pihegő mellét szoritotta, másikkal atyjának vadászpoharát nyújtá, a sebes szaladástul elfulva, némán élénk. E poharakat a felföldi tó-tuk kanál alakura szokták faragni, hogy könnyen lehessen vele a forrásokból vizet meríteni: így tehát nekünk nagyon megfelelő volt a jókor jött ivóeszköz, melyet örömmel is fogadtunk a kedves kis Lujzától.

Nem ivott még abból élő lény soha oly mohón és jóízűen, mint a mi jóllakott kecskénk, — de épen akkor szólalt meg, az éles hangú kis ezüst csengő is, mely bennünket rendesen leczkére szokott hívni.

Nagy sürgölődéssel rendbe hoztunk mindent és szaladtunk az iskolaszoba felé, melynek küszöbén nem a nevelőné, de iskolatársaink egyikét pillantottuk meg, ki csak az imént még közöttünk volt és a »nagy riadót« illető tréfáinkat, melyet amint megjegyeztük neki, »hévvel harangozott,« megvetéssel fogadta. Nem tud-

tuk mire vélni e büszkeséget, mellyel fogadott ő, ki rendesen a legrestebb tanuló lévén, mindig a megrovottak között foglalt helyet; de komolyan megszeppentünk, amint az iskolába lépve, azonnal letérdeltetett a nevelő, megtiltva minden méltóságot, és előre kinyilatkoztatva, hogy szabad időnket is a szobában töltendjük.

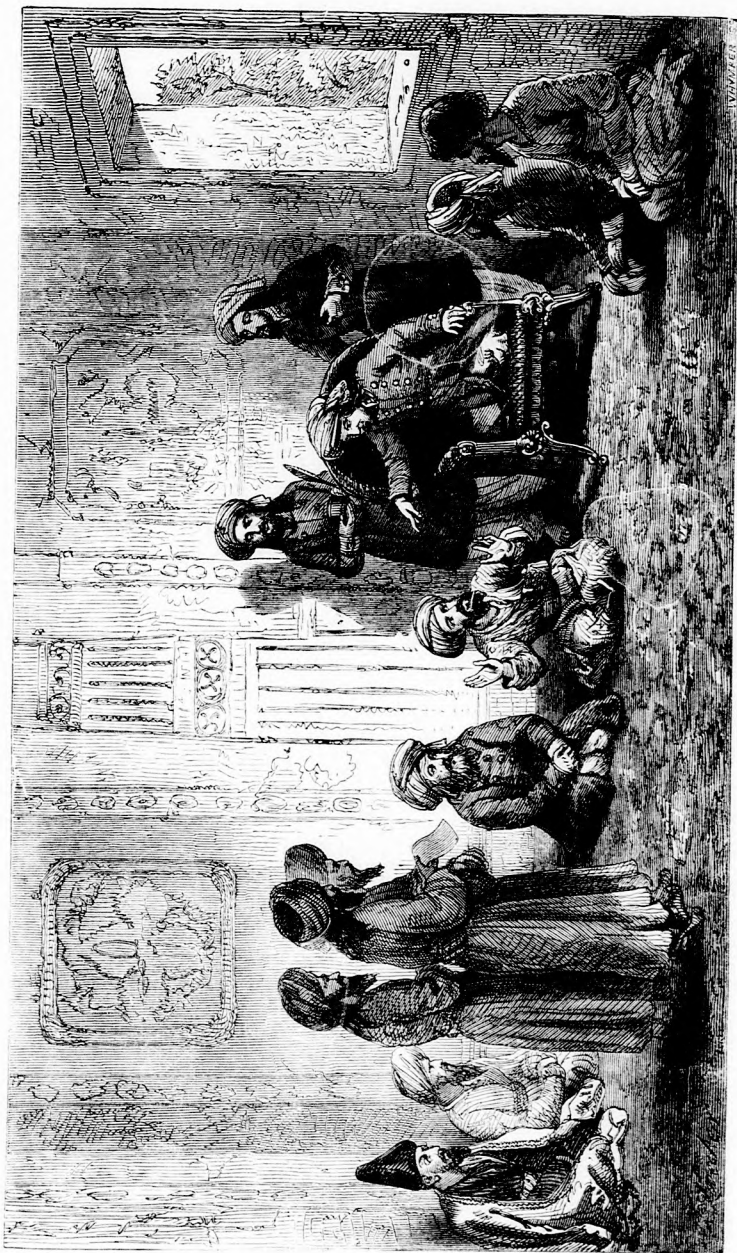
E szigorú parancs után busan látott kiki doigához és megvallom, mindnyájan irigy pillantásokat vetgettünk a kegyektől elhalmozott Idára, kit gyanuba fogtunk, hogy valamiként bevádolt és pedig magát szépítve, mert más-ként nem részesülhetett volna oly bőven a szép fényes fekete medvecukorban, mely finom drága csemegét ti talán nem is ismeritek, de én annak idejében már csak azért is rajongtam

KIS KOFA. (Lásd 411. a lapon.)

érte, mert iskolánkban érdemjelként osztogatták. Föl-fölpillantottunk a magasba, egyhanguan, busan mormogva a »tücsök és hangya« meséjét, odapillantgattunk, hol feladónk trónolt és mintegy gyanitva gondolatinkat, daczosan tekintett le ránk.

(Folytatása a 406. lapon.)

LÁTOGATÁS EGY ÁZSIAI FEJEDELEMNÉL. (Lásd a 413. lapom.)

mellyel
 o tanuló
 ott fog-
 entünk,
 l letér-
 minden
 a, hogy
 endjük.
 aranes
 látott
 noz és
 mind-
 y pil-
 vete-
 egyek-
 mozott
 anuba
 gy va-
 vádolt
 magát
 t más-
 zesül-
 a oly
 p fé-
 med-
 mely
 cse-
 talán
 ritek,
 ide-
 csak
 gtam
 sz-
 asba,
 csök
 tunk,
 mitva
 ránk.

(Folytatás a 404. laphoz.)

Alkonyatkor szóltanul oszlottunk széjjel, mint valami vert sereg, csak Ida akart minden áron vidámmak látszani, de se-hogy sem sikerült néki; mert lelkiismerete nem engedte. Szüntelenül az hangzott fülébe, hogy ő a kitüntetést, mi meg a büntetést nem érdemeljük. Más nap, midőn már megszenvedtünk, kisült, hogy az ártatlan kecskeetetés volt a bűn, melyért lakoltunk. Ida ugyanis észre vette, mennyire elfoglalt ez bennünket, elillant közülünk és ügyesen fölhasználva a kis negyed órát, melylyel bennünket megelőzött, és melyet mi, nagy elfoglaltságunk miatt a leckeórából elmulasztottunk, egészen eiferditve adta elő a dolgot, mintha valami gonosz csinyen törtük volna a fejünket. Nevelőnénk azonban megtudott nemsokára mindent, s míg Idát megbüntette, minket még a medveczukornál is kitünőbb jutalomban részesített, t. i. szüleinktől! kieszközölte, hogy a kecske egy czölöphöz kötve, kertünkben legelhessen, oly helyeken, hol kárt nem tehet.

Ennél nagyobb örömet akkor nekünk csakugyan nem szerezhett volna. — Nagyon sokáig szolgált ezután a szegény kecske játékaink között intőül arra, hogy leckeóráinkat el ne mulasszuk és hami-san mások ellen vádat ne emeljünk.

A NEMZETI SZÍNHÁZ DEBRECZENBEN.

(Képpel a 412. lapon.)

M Kedves Forgó bácsi!
 INAPÁBAN láttam az én kedves »K i s
 L a p«-omban a budapesti nemzeti
 színház rajzát s mondhatom, kissé meg-
 irigyeltem azt a kis olvasótársamat, aki

már volt a mi szép magyar fővárosunkban, melyet én is anyyra szeretnék már látni. Kedves szüleim meg is ígérték, hogy esztendőre magukkal visznek, ha meglátogatják Ida néniéket, kik Budapesten laknak. Ekkor kedves Forgó bácsit is meglátogatnám, ha megengedné. (Szívesen látlak! F. b.)

No de ez még messze van és nem is erről akartam én tulajdonképen írni, hanem arról, hogy egy szép magyar színházat már én is láttam ám. Persze, nem itt a mi kis városunkban, mert itt nincs semilyen; hanem a múlt nyáron kedves apámmal voltam Debreczenben s ott láttam a színházat is. Nekem nagyon tetszett s ha kedves Forgó bácsi a fényképről, melyet apácska vett nekem s melyet itt küldök, lerajzoltatná, tudom, többi kis olvasótársaimnak is öröme telnék benne. (Mint látod, megtettem. F. b.)

Édes apácskám mondja, hogy a debreczeni színház mai nap is a legszebb vidéki színházak egyike, ami meg is illeti ezt a nagy magyar várost. Szép szobrok díszítik külsejét, a Csokonai, Kazinczy, Vörösmarty és más jeles magyar írók és költők szobra. Őszintén megvallom, hogy én egyszerű kisvárosi fiú létemre, ki még sehol sem voltam, nem is láttam ennél szebb épületet. Nem is fogok látni, míg Budapestre nem jutok. Még azt is mondta apácskám, hogy a debreczeni szép színház nem régi épület, mindössze tizenkét esztendeje, hogy megnyitották. Nagyot nevettek, midőn erre azt mondtam, hogy tehát épen egykoru velem; mert én is épen tizenkét éves vagyok.

Ne haragudjék kedves Forgó bácsi, hogy e soraimmal fölkerestem; azt gondoltam, hogy ez talán érdekelné fogja kis olvasótársaimat.

Kedves Forgó bácsit melegen üdvözölve maradok

hű kis olvasója

Vöröss Károly.

MARIKA REPÜL.

(Képpel a czimlapon.)

KOSÁR fészek! Kis Marika
 Bele ül
 Mint a madár, mint a fecske
 Ugy repül.
 Inga-ringa libben-rebben,
 Marikának telik ebben
 Öröme.

Csip a hideg, kezök lábok
 Bizsereg.
 Még sem fázik ez a három
 Kis gyerek.
 Mari, Pista meg a Gyula
 Areza pirosra kigyulva
 A kerek.

A MI HŰ BARÁTAINK.

(Képpel a 408—409. lapokon.)

 OKFÉLE állatot megszelidített az ember, hogy aztán hasznát vegye, de valamennyi között leghüségesebb a házi kutya, a mi igazi jó barátunk. Sokszor, sokfélét beszéltem már róla a »Kis Lap«-ban is, tudom, közületek is soknak van egy-egy kedves kutyáeskája; szereti is mindenki e hü, okos állatot és méltán, mert ahol csak megélhet ember, oda híven elkiséri a kutya s míg más házi állatok vagy a nagy hideg, vagy a nagy meleg miatt bizonyos tájakra nem követik az embert, a kutya nem marad el gazdájától sem az éjszaki sarkvidéken, sem a forró égöv alatt. És mindenütt hasznos szolgálásokat tesz.

Falukon, pusztákon, ahol gyakran gonosz emberek járnak, a kutya gondosan őrzi gazdája házát; míg a házbeliék alusznak, a kutya felig ébren szendereg s a legkisebb gyanus zajra hangos ugatással ad jelt. — De nemcsak a házat őrzi, ha-

nem a nyáját is, a juhászkutya többet ér egy álmos bojtárnál. Mikor a juhász pihen, alszik, akkor a kutyára van bizva a nyáj, s ő valóban érzi és tudja kötelességét. Többször elhagyja fekvő helyét, körül-körüljárja a nyáját s egyet sem enged a többiektől eltávozni; ha valamelyik figyelmét kikerülve, távolabb maradt a legelő nyájtól, azonnal ott terem s parancsoló mozdulatokkal visszatereli a csoportba. Ugyanily szolgálásokat tesz éjjel is, midőn a nyáj őrői alusznak; a juhászkutya saját életét is feláldozza a rá bízott nyájért.

Milyen nagy segítségére van a vadászoknak a kutya! A kopó keresi fel a nyulat s a vizsla a fürjet és foglyot. A kutyának nincs is szüksége arra, hogy szemével lássa a vadat; ő csak a föld felé tartja az orrát, erősen szimatol s megszagolja a nyulnak a nyomát, melyen haladva, végre felkergeti magát a vadat is. Az ő orrát már az a kis szag is bántja, a mi a nyul szagából lábainak nyomaiban ott maradt, míg az ember orra ezt meg sem érzi.

Ki ne látott volna már kutyát, mely őrten áll, lábának mozgatásával enni kér, tánczol, dobol s kötélben is jár? A kutya gazdáját megéri; annak intésére kinyitja vagy becsukja az ajtót; elviszi vagy elhossa kalapját; este, midőn a gazda lehuzza cipőit, azokat kiviszi s helyettök az ágyhoz teszi a reggeli cipőket sat. Egy uri embernek volt egy kutyája, mely ebéd után bement a mellékszobába, előhozta a pipákat s a vendégeket megkinálta; szóval: a kutya igen értelmes állat, sok mindent megtanul, azaz: tanulékony.

E mellett gazdájához rendkívül ragaszkodó; öröme van, ha vele mehet sétálni s elszomorodik, ha gazdája magával nem viszi. A távolból hazatérő gazdát leirhatlan örömmel fogadja: ugrál, tánczol, szököl, alig találja helyét, farkát csóvalja s a legkülönösebb mozdulatokkal és hangokkal igyekszik örömét kifejezni.

Igazán, nincs állat, melynek ennyi szép és hasznos tulajdonsága volna. A kutya hü, éber, vigyázó, finom-szaglásu, értelmes, tanulékony, gazdáját, szerető s hozzá ragaszkodó. — Nem csoda tehát, ha ezen tulajdonságai miatt az ember ez állatot megszerette, magához szoktatta s egyik leghasznosabb házi állatjává tette.

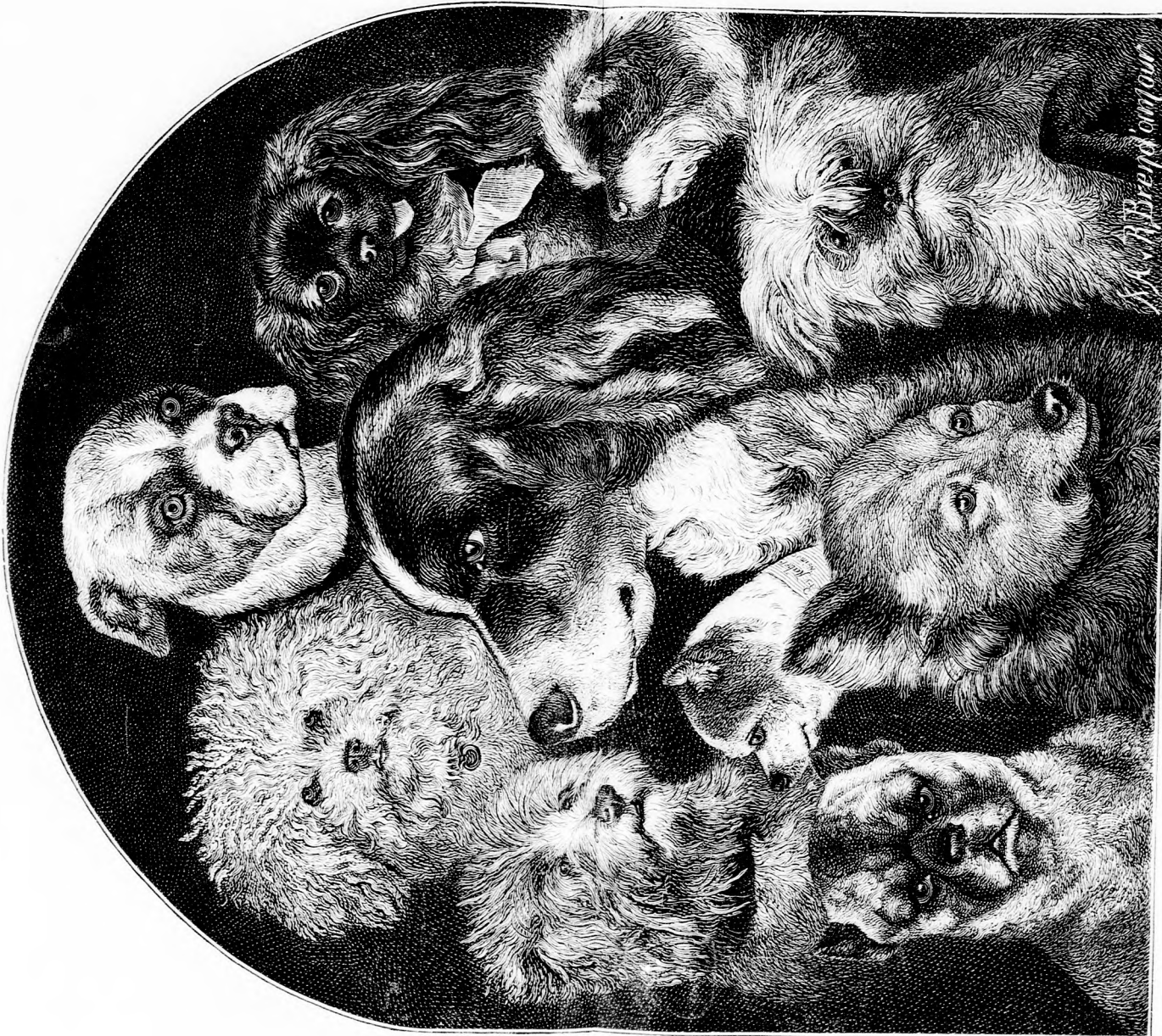
A legtöbb fajta kutya igen barátságos és jóindulatu, de csak amíg jól bának vele. Mikor haragszik, ezt morgással adja tudtul és csak ha ez nem használ, akkor harap. És igen jó emlékező tehetsége is van; a hol egyszer bántották, megverték, oda többé nem igen megy. Hajó bánásmódban részesül, elél 12—15 esztendeig s vén korára megöszül. Ritkaság, hogy egy kutya 20—25 esztendeig éljen.

A kutyának igen sokféle fajtája van; a mai rajzunkon tiz fajtát láthattok, pedig ezeken kívül még sok másféle is van. És minden fajtának van valami különös tulajdonsága, mely által hasznunkra válik. Szóljunk hát röviden a főbb fajokról.

Az agár vékony, karcsu teste, megnyult arca s hosszú lábai által tűnik ki. Füleinek csak hegye csüng le. Farka lecsüngve görbül felfelé. Lábai futásra vannak alkotva, azért az agár gyorsaságban valamennyi kutyát felülmul, sőt a nyulat is utól éri s

elfogja. E tulajdonságánál fogva a nyulak vadászására használják.

A kopó zömökebb testü mint az

A MI HÜ BARÁTAINK.

agár; arca is rövidebb s lábai sem oly alkalmasak a futásra mint amazé, de viszont különösen finom szaglása tünteti ki.

E tulajdonságánál fogva a nyulak, rókák, őzek s más vadak felkeresésére alkalmazák. A kopó csaholva kergeti zsákmányát, de elfogni igen ritkán tudja. Színe többnyire sárgás, barnás, sötétbarna, szeme felett két világosabb folttal.

A vizsla. Ismertető jele a széles lecsüngő fül s a lecsüngő felső ajak. Igen értelmes és okos kutya; gazdájának minden intésére figyel s mindenben engedelmeskedik neki. A fűrjet, foglyot vagy nyulat már 18—20 lépésről biztosan észreveszi, ha nem is látja. A megtalált vadat nem kergeti fel azonnal, mint az agár vagy kopó, hanem pár lépésnyire megáll, lábát ugrásra készen és farkát mereven feltartva bevárja, míg a vadász hozzá jön s nem parancsolja neki, hogy ugorjon. Az ugrással felkergeti a vadat s a vadász, lövésre készen tartott fegyverével lelövi.

Az agár, a kopó és a vizsla vadászkutyáknak neveztetnek.

Ismeretes ezeken kívül még egy furcsa vadászkutya: a tacsó vagy borzeb. Törzse hengerded, hosszas; háta legörbült; feje nagy, szájában hatalmas fogazattal. Lábai rövidek és görbék; de éles karmokkal vannak fegyverezve. E különös alkotásu kutya, rövid gajjos lábával s aránylag nehézkes testével futásra nem alkalmas; de másrészt épen ezen testalkatánál fogva könnyen bebujhat a

róka vagy a borz földalatti tanyájába, sőt, ha a lyuk szűk volna, éles karmaival ki is tágíthatja.

A komondor a tulajdonképi házőrző kutya; színe többnyire fehér, farka hosszuszörű, lompos. A juhászkutya is a komondor fajtából való. Rendkívül hű és erős állatok, idegenek iránt bizalmatlanok és sokszor meg is támadják; nem ijednek meg a farkastól sem, ha az éhes vadállat a nyájhoz közeledni merészkedik.

A spicz is hasonlít a juhászkutyához, csakhogy kisebb; orra hegyesedő, fülei felállóak s farka felkunkorodott. A házat óber figyelemmel őrzi, különösen kedvelik a fuvarosok s szekereiken használják, mint gondos őrt, mely onnan, idegennek egy szénaszálat sem enged elvinni. Színe leginkább fehér, fekete, szürke sárgás vagy rókavörös.

Az eszkimó-kutya nálunk nem ismeretes. Az ő hazája földünk északi részén van, hol a nagy hideg miatt más házi állat nem is élne meg; neki azonban adott a természet jó meleg bundát, melyben a hideget elviselheti s így az embernek e kietlen vidéken is hasznára lehet. Az eszkimó-kutya nagyobb, mint a mi juhász-kutyánk és épen ez által szolgálhat gazdájának, mert az eszkimó, akinek se lova, se ökre, kutyákat fog be a szánba, és úgy utazik a havas vidéken, még pedig sebesen ám, mert ha egy-egy szánkóba nyolcz kutyát befognak s öt ember ül be, egy nap alatt mégis 8—10 mértföldnyi utat tehetnek.

Az ujjfundlandi a legszebb és legértelmesebb kutya, nagy, erős testű, magas homlokkal, okos szemekkel. Szőre tömött, göndör és igen finom s épen mert nagyon tömött, a víz alig hat rajta keresztül és így az ujjfundlandi még a legnagyobb hidegben is szeret a vízbe ugrálni. hol aztán nagy ügyességgel uszkál és kihozza a vízbe dobott vagy beesett tárgyakat. Uszni pedig azért tud olyan jól, mert lábai nemcsak nagyon izmosak, hanem

ujjai hártáival vannak egymással összeköttvé, olyan formán mint a kacsánál. Természetes, hogy ilyen uszohártáival sokkal ügyesebben lehet uszni, mint a nélkül. — Az ujjfundlandi kutya ezen tulajdonságánál fogva igen hasznos állat a tenger és a folyók partjain. Számos példa van rá, hogy vízben fuldokló embereket megszabadított.

A pincsi kutyák kicsinyek, de igen okosak és elevenek s főleg városokban tartatnak. Beszélnek, hogy volt a pincsek közt már olyan okos fickó is, mely a pénznek értékét fel tudta fogni. Egy »Péter« nevű kutyáról mondják, hogy ahol csak szerét tehette, mindenütt lopott pénzt, melylyel a pékhez ment és kenyeret vagy zsemlyét vett magának érte. Egyszer a pék megégettett adott neki, miért úgy megharagudott, hogy azonnal ott hagyta és ezután egy másik pékhez ment vásárolni.

Az uszkár vagy »pudli« szintén a legtanulékonyabb fajták egyike, a vizet szintén szereti, két lábon járni, tánczolni magától is megtanul, szaglása pedig oly rendkívül finom, hogy ennek segélyével keresi fel eltávozott urát, vagy ennek elveszett gyermekét. Hallása is kitünő, megkülönbözteti gazdáját szaváról s a házbelieket járásukról. Az ételeket megválogatja, mondhatni finyás és nyalánk. — Otthonját vagy a helyet, ahol egyszer gazdájával volt, megtalálja, ha több napi járásra van is; könnyen meg lehet tanítani a péktől kenyeret s a mézszárszékéből húst hordani, szereti is a kosarat és pálczát vinni, vitel közben semmivel sem törődik, a többi kutyákra rá sem néz, mintha azok csakugyan tisztelnék is az ő felsőbb-ségét.

A szelindek rendkívül nagy és izmos, ajkai két oldalt lefüggők, de elül nem, fülei nem igen szélesek, lecsüngők, színe leginkább fakó, vagy barnássárga, némelykor feketésen tarkázott. Nehézkes testü levén, futása nem gyors, de ereje és

bátorsabb három s négy

A bölydek ajkai o zárják látni le kettősn ereje n azt el m mint e rohan.

A nagy h Szent-E 6000 lá melybe val s r Ezek ta lyek a l tek és f nem te egy-egy lásuk ál kapartá az esete utasnak nevezete 22 éven latokat tette me emlékez kutyák voltak, r füllel. A igazi be sultak.

bátorsága oly nagy, hogy a leghatalmasabb bikával is szembezáll s megfékezi: három szelindek megbirkózik a medvével s négy az oroszlánnal is.

A bulldog ismertető jele a gömbölyded fej és rövid tompa arez; felső ajkai oldalt lecsüngenek, de elül be nem zárják a száját, miért is fogait mindig látni lehet; orra többnyire hasadt, azért kettősnek látszik. Teste izmos, zömökös, ereje nagy, amit egyszer foga közé kap, azt el nem ereszti. Bátorsága még nagyobb mint ereje; a megvadult ökörré is rárohan.

A bernáthegyi kutyák igen nagy hírnévre tettek szert. Svajcznak Szent-Bernát nevű hegyén, körülbelül 6000 lábnyi magasban van egy kolostor, melyben a szerzetesek betegek ápolásával s utasok ellátásával foglalkoznak. Ezek tartották ama nemes kutyákat, melyek a legnagyobb hózivatarban is kimentek és felkutatták a hegy szorosait, utait, nem temettek-é el a leomló hótömegek egy-egy utast. A szerencsétlenekről szaglászuk által nyertek tudomást, maguk kikaparták, haza szaladtak s tudtul adván az esetet, segítséget hoztak. Így számos utasnak mentették meg életét. Különösen nevezetes volt egy Barry nevezetű, mely 22 éven át tett ilyen emberbaráti szolgálatokat s több mint 40 embernek mentette meg életét. Kitémött bőrét, hálás emlékezetül a berni múzeumban őrzik. E kutyák erősek, nagyok hosszú szőrűek voltak, rövid széles orral s hosszú lecsüngő füllel. A jelenleg ott levők már nem az igazi bernáthegyi fajták; már elkorcsosultak.

K I S K O F A.

(Képpel a 404. lapon.)

MA reggel jött Czinkotáról,
Utcasarkon almát árul.
Olyan piros az almája
Mint a két kerek orcájja.

Ugyan, kedves galamboeskám,
Pozsgásarczu kis kofáeskám:
Áldom az édes anyádat —
Hogyan méred az almádat?

»Két krajczárjával darabját:
Mások mind drágábban adják,
De hogy ha bő vásárt csapok,
Rádásul még ötöt adok!«

Hoezi hát mind az almádat!
Hanem azt az ötöt rá add!
Azt az ötöt külön tesszük
És hazáig meg is esszük!

A TALÁLT FEJSZE.

— Mese. —

Két utas ballagott egy sűrű erdőben.
Egyszerre megszólal az egyik:

— Ni ni egy fejsze! ez jó lesz nekem.
Milyen szerencse!

— Ohó! szólt a másik, — egyszerre
találtuk, tehát kettőnké a fejsze.

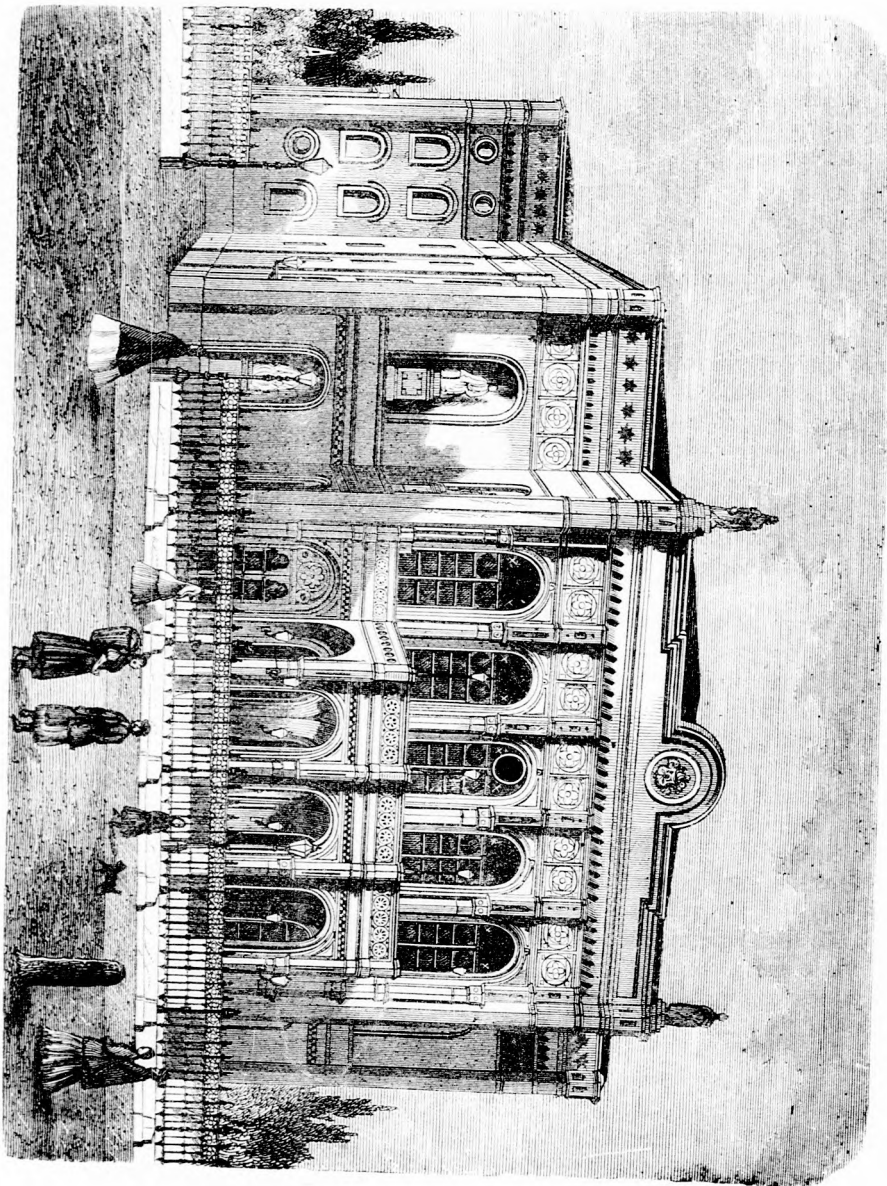
— Nem bizony, én vettem föl, enyém
a fejsze, viszonzá amaz és magának tartotta
a fejszét.

Nem messzire mentek, midőn egy hatalmas
termetű ember előttük termett és követelte
elvesztett fejszójét nagy fenyegetőzéssel.

—Jaj! még bajunk is lesz, szólt az első
utas szepegvé.

— Oh, nekem nem lesz, szólt a másik.
Nem akartad, hogy kettőnké legyen a szerencse,
most tehát én a veszedelemben sem
maradok társad!

A NEMZETI SZÍNHÁZ DEBRÉCZENBEN. (Lásd a 406. lapot.)

EGY

HA KÖZEL S
 egy ura
 látjátok.
 dégek t
 királyi t
 de azért
 vele.

Ha
 hatjátok
 nán, Ke
 ott még
 nistan,
 országol
 medán v
 bizony m
 is körül
 dővel ez
 és nem s
 tebb eur
 országba
 szedelme
 s több h
 el a bajt
 nek, azaz
 log járta
 tán nekü
 ottan. T
 nak nag
 nyelveke
 rögtön e

A f
 czimet v
 szerint u
 tudatlan
 sokszor i
 ugyancsa
 ság; az a
 termék p
 kincsek
 arany-ez
 más effél

LÁTOGATÁS EGY ÁZSIAI FEJDELEMNÉL.

(Képpel a 405. lapon.)

HA KOMOLYAN nem mondanám, talán el sem hinnétek, hogy ezen a képen egy uralkodó fejedelem elfogadó termét látjátok, épen oly pillanatban, mikor vendégek tisztelkednek. Persze, nem olyan királyi trónterem ez, aminők az európaiak, de azért ott Ázsia közepe táján beérik vele.

Ha Ázsia térképét megnézik, látjátok, hogy a nagy birodalmakon, Kínán, Kelétindián, Perzsián kívül vannak ott még kisebb országok is, minők Afgánistan, Turkestan, Bokhara stb. Ezen országok lakossága nagyjából mohamedán vallású s igen vitéz, harcias, de bizony meglehetősen miveletlen és még ma is körülbelül úgy él, mint sok száz esztendővel ezelőtt, ragaszkodik régi szokásaihoz és nem szereti még azt sem, ha a mivelebb európaiak akár csak utazgatnak is az országban. Régebben igazán nagyon veszedelmes volt e szilaj népek között járni s több híres tudós és utazó úgy kerülte el a bajt, hogy maga is felöltözött dervisnek, azaz mohamedán szerzetesnek és gyalog járta be az ismeretlen tájakat, hogy aztán nekünk leírhatta, milyen népek élnek ottan. Természetes, hogy az ilyen utazónak nagyon jól kellett tudni az ottani nyelveket és szokásokat, mert különben rögtön elárulta volna magát.

A fejedelmek itt »khán« vagy »emir« címet viselnek, egészen kényük-kedvük szerint uralkodnak, és rendesen épen olyan tudatlanok, mint alattvalóik. Palotájuk sokszor igen szép épület kívülről, de belől ugyancsak furcsa ám, csupa zagyva tarkaság; az ablakon nincs üveg, a tornácok, termek piszkosak, de itt-ott igazi drága kincsek láthatók, pompás szőnyegek, arany-ezüst edények, remek fegyverek és más effélék. Butor nagyon kevés látható,

mert a keleti népek szokása az, hogy a földre terített szőnyegen ülnek, maguk alá keresztbe vetett lábakkal.

Igy ülnek a rajzunkon látható vendégek is és hallgatják a fejedelem beszédét. Bizonyosan valami bolondos dicsekedő hősködést beszél el, mit senki sem hisz el, de azért úgy tesznek, mintha hinnék, mert különben baj volna!

Legfursább, mikor egy ilyen fejedelem meg akarja mutatni, hogy ő is olyan, mint a mivelt nemzetek királyai; p. o. trón gyanánt szerez karszéket, de ezen aztán maga alá dugott lábakkal ül, mint a földön; európai szabású katona-kabátot is hozat, de a fején turbánt visel hozzá s azt hiszi, hogy nincs a világon az övénél pompásabb királyi öltözet.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XIII. köt. 23-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Babilonai torony.“

Helyesen fejtették meg: Beöthy Malvin, Pécsy Angyalka és Irma, Vámosy Zoltán, Földesi Dóra és Klára, ifj. Vutkovics Sándor, Wensler Ida, Etel és Irénke, Sólmosy Zoltán és Kálmán, Oeti Anna és Etelka, Wolfner Gyula, Mandel Paula és Béla, Hammersberg Miklós, Szénasi Emma, Miklós Irnák, Konrád Angyalka, Krausz Imre, Fuchs Berta, Bolemán Árpád, Roth Jakab, Váradai Józsi, Auer Lujza és Klára, Beck Lajos, Mezei Béla, Katona Margit, Veszler Manó, Stauber Róza és Malvin, Perl Gizella, Mahrer Berta és Aranka, Keresztes Pista, Kohn József, Graber Gyula, Vinter Milka, Ferencz és Lajos, Halász Jani, Fuchs Róza, Klein Bernát és Paraszt András, Krebsz Dezső és Zoltán, Svarecz Róza, Buday Emma, Simonidesz Lujza, Obetko Dezső, Link Judita, Brüll Eszti, Kohn Berta és R., Soós Béla, Popper Zsiga, Fürst Bella és Laura, Kovács Józsi, Friedmann Ilona, Jenő és Dezső, Vajda Helén, Mártha és János, Messinger Jenni és Hugó, Szlávny Irma, Degré Miklós és Andor, Ghyeczy Anna, Ellmann Anna és Elvira, Háberl Amália, Bauholzer Irén, Sziklász Béla, Tarnay Lojzika, Ban Lajos, Szép Vilma, Weisz Izidor, Haln testvérek, Inselt Manó és Jenő, Fábry Károly, Steuer Irén, Brüll Sámuel és Géza, Berger Béla,

Treflik Róza és Feri, Majláth Antónia, Altner Jozefa, Szongott Vetti, Vermes Ilka, Kameszky Erzsike és Margit, Fülöp Ede, Kohn Mór, Áron és Ábrahám, Buk Irma, Samu és Mór, Farkas Szeréna, ifj. Rupp János, Pojlák Anna, Sziklássy Etelka, Cserna Ilonka, Holitscher Arthur, Weber Klára, Szőke Erzsike, Leonie és Ilona, Temesváry Anna, Cserna Margit és Károly, Lukovits Aladar, Weinem Ilona, Kunst Gizella, Polákovics Béla, Repecky Irén és Anna, Kremsz Flóra, Königer Zoltán, Mangold Gusztáv (sajátkezű irást kívánok F. b.) Budai Klárka és Jolánka, Prettenhoffer Ödön, Koller Ilonka, Károlyi Szidónia és Gizella, Berger Miksa és Sándor, Polatschek Hugó, Lőrinczy Janka és Aranka, Holländer József, Simor Julia, Szlavkay Jolán,

Irma és Zoltán, Klobusiczky Izabella, Sturm Teréz, Irma és Gábor, Keresztes Iona és Gizella, Hugyetz Róza és Ida, Szkenderovics Erzsike, ifj. Fésüs György, Vári Berta, Sándor és József, Bugát Örszike, Boór Anna, Csathó Sárka, Klein Matild, Tafler Ödön, ifj. Turnovszky Frigyes, Lintner Gizella és Géza, Vamzer Károly, Györy Tibor, Vogl Izabella és Tivadar, Hellvig Irma, Reich Ilka, Malvin és Ödön, Nánásy Ödön.

* * *

A »Kis Lap« XIII. köt. 21. és 22-ik számaiban közölt rejtvények megfejtését utólag be-
küldték: Bugát Örszike, ifj. Fésüs György, Szkenderovics Erzsike, Szlavkay Jolán, Irma és Zoltán, Vamzer Károly, Luszti Janka.

HIU KATA.

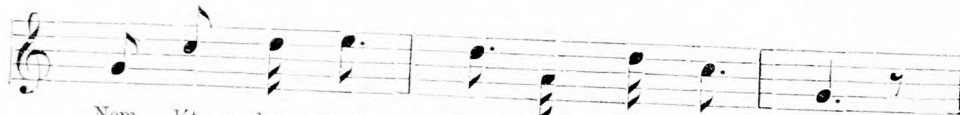
Szövege »Kis Lap«-ból.

Méréskelten.

Népdalra alkalmazá Kohányi bácsi.

Ej be ma - gas ez a tű - kör, Haj!
Hogy int fe - lém be - ló - le a Fény!

Nem lát - ha - tom ben - ne ma - gam Haj!
Le - e - me - lem a tük - röt, le Én!

Kar - csu ter - met, sző - ke hosz - szu Haj!
Sző - ke ha - jam, Sze - mem mint a Szén!

Van i - ri - gyem any - nyi mint a Haj!
Csi - nos va - gyok! Ez vi - lá - gos Tény.

va g y
m é n y
m e g l
Forgó

véget
elbesz

c/imm
azon s

is, mel
valami
nak —

nyok —
lomm
falán
együtt
XIV-ik
esésen
kezni f
kozásn

uj köt
regiek

a szöve

legzél
külden

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez!

VÉGÉRE hajló esztendővel eljutottunk a „Kis Lap“ tizenharmadik kötetének is a végéhez. Azt hiszem, nemcsak Forgó bácsi, hanem minden kis olvasója is élénk örömmel és meglepődéssel tekint vissza mindenkor, midőn a „Kis Lap“ egy-egy kötete befejezést nyer. Forgó bácsi azért, mert évről-évre jobban meggyőződhetik, hogy sikerül megközelíteni célját, kis hívei oktatását, mulattatását; sikerül mindinkább nagyobb számban maga köré gyűjtenie a magyar gyermek-világot, melytől a szeretet annyi kedves jelét tapasztalja: a kis olvasók nagy közönsége pedig bizonynyal kelemen gondol vissza azon órákra, melyeket a lefolyt felév alatt a „Kis Lap“ forgatásával eltöltött.

Forgó bácsi igyekezetéről, hogy a „Kis Lap“ tartalma mindig jobban megfeleljen az eleje tüzött földadatnak, azt hiszem, minden újabb kötet tanúságot tesz. A most végéhez érő kötet változatosságának bizonyául elég fölemlíteni, hogy ezen XIII-ik kötet tartalmaz összesen mintegy huszonöt beszélyt és mesét, részben képekkel, továbbá több mint hatvan ismertető, tanulságos vagy tréfas cikket, kivétel nélkül képekkel, végre hatvan dalt és költeményt, melyek mindenikéhez szintén kép járul, úgy hogy a képek száma a 150-et meghaladja. Kiegészítik még a tartalmat, rejtvények, földadványok, megfejtések és Forgó bácsi postája, mely utóbbi által Forgó bácsi közvetlen érintkezésbe lép apró népével.

A közeledő új évben a „Kis Lap“ fennállásának nyolczadik esztendejébe s a véget érő XIII-dik kötetnek nyomába lép az új: a XIV-dik. Első számában egy hosszabb elbeszélés indul meg

„Dezső és Katicza“

czimmel s hiszem, kis olvasóimnál még nagyobb tetszésre fog találni, mint az eddig ugyanazon szerzőtől megjelent hosszabb elbeszélések. Ezzel együtt egy

S Z I N D A R A B

is, mely, mint a nagy tetszésnek örvendett „örög vándor“ alkalmas lesz az előadásra; valamint hogy elhatároztam — megfelelőn óhajtván a kedves gyermekek forró óhajtsáknak — sürűbben közölni színműveket.

Hogy kisebb beszélyek és mesék, komoly és tréfas cikkek, rejtvények és földadványok — ezek közt olyanok, melyeknek legjobb kidolgozása vagy megfejtése értékes jutalommal jár — ezentul is gazdag változatosságot fognak adni a „Kis Lap“ tartalmának, talán fölösleges is mondanom. Képeink, mint eddig, ezután is művészi kivitelűek lesznek s egyuttal kísérsni, felvilágosítani fogják a szöveget. Egy szóval: a „Kis Lap“ következő, XIV-ik kötetében tovább fog haladni Forgó bácsi azon az uton, melyen eddig oly szerencsésen találkozott híveinek, valamint a szülők, tanítók és nevelők tetszésével s igyekezni fog, hogy jövőben a „Kis Lap“ még teljesebben feleljen meg a hozzá kötött várákozásnak.

Nem is mondok bucsusztót kis olvasóim seregének, mert hiszem, hogy a „Kis Lap“ új köteténél ismét mindnyájan együtt leszünk, sőt még új hívekkel is fog szaporodni a regiek sora.

Tehát a viszontlátásig üdvözöl hívetek

Forgó bácsi.

A „Kis Lap“ megjelen hetenkint egyszer egy egész iven, színes czimképpel és a szövegbe nyomott számos rajzzal.

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt 40 kr.
Félévre 2 frt 80 kr.

Az előfizetési pénzek, (melyeknek beküldésére a postai utalványok használata a legcélszerűbb) az „Athenaeum“ kiadó-hivatalához, Budapest, ferencziek tere 7. sz. küldendők.

A „KIS LAP“ kiadó-hivatala.

SZÁMREJTVÉNY.

— Földrajzi. —

120
—
2

KÉPREJTVÉNY.

Es

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 7-ik sz., Athenaeum-épület.
 Budapest 1877. Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
 Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.